

LBRIS

We know
books

Zeno Daniel Şuştac

ALANDALIA

bis

EDITURA

CREATOR

BRAŞOV 2024

CUPRINS

Cuvânt-Înainte ... 5

I ... 9

II ... 13

III ... 15

IV ... 22

V ... 25

VI ... 29

VII ... 33

VIII ... 35

IX ... 38

X ... 41

XI ... 43

XII ... 47

XIII ... 51

XIV ... 53

XV ... 58

XVI ... 62

XVII ... 65

XVIII ... 68

XIX ... 71

XX ... 75

XXI ... 78

XXII ...	82
XXIII ...	85
XXIV ...	88
XXV ...	91
XXVI ...	94
XXVII ...	97
XXVIII ...	100
XXIX ...	103
XXX ...	107
XXXI ...	110
XXXII ...	112
XXXIII ...	115
XXXIV ...	117
XXXV ...	121
XXXVI ...	125
XXXVII ...	129
XXXVIII ...	132
XXXIX ...	134
XXXX ...	139
XXXXI ...	142
XXXXII ...	145
XXXXIII ...	148
XXXXIV ...	151
XXXXV ...	155
XXXXVI ...	158
XXXXVII ...	161
XXXXVIII ...	164
XXXXIX ...	167
XXXXX ...	171
XXXXXI ...	174

CUVÂNT-ÎNAINTE

Mi-ar fi plăcut ca frazezii să se nască învățați. Să nu mai roiască adulți de toate soiurile în jurul lor pentru a-i necăji. Să știe tot de la început, să fie burdușiți de cunoaștere, să nu necesite teste și evaluări. Ar fi mai puțină bătaie de cap, dar ce plictiseală ar exista în rândul adulților! Număratul furnicilor, privitul în detaliu al bocancilor și holbatul la bec ar deveni activități de rutină. O astfel de situație ar aduce cu sine o epidemie de plictis în rândul crescuților. V-ați întrebat vreodată ce s-ar întâmpla cu adevărat dacă nu ar mai exista școli și profesori? Cum ar fi dacă nu ar mai fi nevoie de lecții, lucrări de control și note la purtare. Cărțile de batematică sau blestematică nu s-ar mai tipări, nu ar mai exista literatură obligatorie, mirosuri de acuarele, table enervante, orare școlare, grupuri de părinți băgăcioși, profesori încruntați și alte bazaconii. Penarele nu ar mai avea de înghițit zilnic creioane, radiere și pixuri. Și, mai ales, nu ar

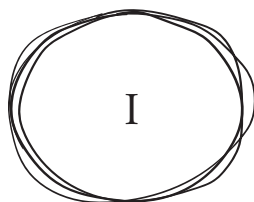
mai fi nevoie de nesuferiții bureți de șters tabla! Școlile ar rămâne pustii, asemenea unor ruine ale unei civilizații apuse. S-ar organiza excursii, sălile de clasă ar deveni vestigii ale educației, iar actualii elevi s-ar transforma în ghizi profesioniști. Tăiatul aripilor nu ar mai fi materie de studiu, gardurile ar fi dărâmate, curțile școlilor ar fi recucerite de copii. Greul greilor, Ghiozdanozaurus Rex, ar fi înfrânt definitiv, nu s-ar mai considera că cine are ghiozdanul cel mai greu studiază cel mai mult și cel mai bine. Dacă necopții s-ar naște copți, pe lângă educație ar dobândi cu siguranță și bune maniere. Ceea ce pare de-a dreptul înspăimântător! Pe cine să mai corecteze, apostrofaze, mustre și îndrume adulții puși pe educat? Cei de la catedră, cu ce alt obiect de mobilier să își asocieze activitatea? Pe cine să mai catalogheze în lipsa catalogului? Valuri de copii politicoși, conștiincioși, bine-crescuți, ar fi cea mai mare pacoste pe care și-o poate imagina un privitor. Pe de-o parte, ei, pe partea cealaltă, cărduri de educatori descumpăniți care ar rămâne fără sensul vieții lor profesionale, educarea copilimii. Cui să-i mai bagi mințile în cap, cui să-i mai spui să pună buricul pe carte? Noua situație ar necesita măsuri extreme, adulții s-ar îndeletnici cu stricarea educației celor mici pentru a-și justifica rostul și sensul. Învățătorii s-ar transforma în dezvățători, iar formatorii s-ar transforma în deformatori. În lipsa

unei lămpi fermecate asemănătoare cu a lui Alandin, aceștia i-ar urmări peste tot pe cei mici pentru a le strica educația. Oriunde ar exista un puști educat sau o puștoaică învățată, pe urmele lor s-ar afla un astfel de adult corupător, un fel de Aliblabla proaspăt întors din peștera necunoașterii. Nu în clase, pe la colțuri, pe străzi, prin magazine și parcuri! Cu toate că micii înțelepți ar fi greu de ademenit, cu siguranță ar exista puzderii de scrisori anonime ticluite. Maturii ar încerca convingerea celor născuți înțelepți că tabla înmulțirii este o urzeală îndreptată împotriva lor, că științele exacte sunt scorneli create pentru a-i ține ocupați, că marii gânditori ai omenirii s-au înșelat în privințele esențiale, că scrisul caligrafic este o răzbunare a celor mari, că bunele maniere încetinesc creșterea, că gândirea critică dăunează grav digestiei, că memorarea cauzează platfus, și câte și mai câte. Totuși, această zbatere a adulților fără ocupație nu ar avea niciun efect asupra știutorilor, alando-cunoscut fiind faptul că gogonatele teorii ale conspirației pot prinde contur doar acolo unde educația s-a împleticit.

LBRIS

We know
books

Logo devenise o respectabilă celebritate locală. După isprava de la festivalul Marelui Ștaif, reușise să intre în legenda locală. De la foarte mic la mare, întreaga comunitate aștepta cu nerăbdare prima zi de școală. Impresia colectivă era că urma ceva memorabil. Se zvonea că vărzatul, sunatul din întorsșcoală, fusese înlocuit cu bătaia de gong. Deși inițial vorbise cu mai mulți clopotari pentru turnarea în bronz a unui neamaivăzut obiect metalic cu limbă mobilă, producător de sunete stridente, în cele din urmă, Marele Ștaif ajunse la concluzia că sunetul de clopoșel este insuficient pentru ceea ce avea să urmeze. Chiar dacă chipul său urma să troneze pe exteriorul instrumentului idiofonic, operațiunea nu se realiză. Timbrul și sonoritatea posibilei talângi educaționale nu erau de lepădat, dar nu de muzicalitate era nevoie. Fie vorba între noi, Mai Marele nu fusese niciodată un „Țâr-Țâr”, era mai degrabă un „Bong-Bong”. Nu avea

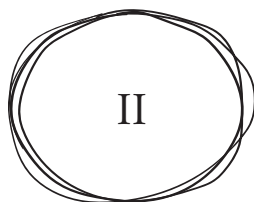
cum să nu contribuie la bunul mers al lucrurilor, era în însăși natura lui. La ordinul său, se confecționase dintr-o cratiță gigantică din bucătăria personală, un instrument muzical de percuție asemănător cu tam-tam-ul, destinat exclusiv uzului școlar. Zgomotul fusese montat pe peretele central al școlii butoi. Era o mare onoare pe care le-o făcea studioșilor, noua educație avea nevoie de un sunet pe măsură. Nu urma să se sune la început și la sfârșit de ore, nici să se vărzeze ca în trecut, de acum avea să se gongăne! În toată forfota creată, entuziasmul îl cuprinse până și pe Mai Mare. Disparația întorso-școlii și revenirea școlii cu sens era un mare, mare eveniment andalez, de amploarea grandiosului festival culinar dedicat Marelui Ștaif. Reînceperea școlii devenise cel mai așteptat moment al anului. Mai Marelui îi plăceau la nebunie festivitățile de deschidere, uneori aveai impresia că scopul vieții sale este participarea la astfel de extravagante.

Scândurel și Baros, vestiții meșteri ai Alandaliei din neamul Ciocăneștilor, lucrau de zor la transformarea școlii butoi. În timpul programului de lucru, la o distanță de trei străzi, locuitorii vorbeau în șoaptă pentru a nu deranja importanta activitate. Misiunea făuritorilor nu era deloc ușoară, aveau de făcut transformări nemaiauzite: nesuferitelor întorcătoare le era menit să devină bănci și scaune, rotatablei îi

era scris să devină tablă simplă de perete, băncii rușinii îi era destinată forma de catedră. Frații Ciocănescu, taciturni din fire, nu scoteau nicio vorbă despre stadiul lucrărilor. Chipurile lor concentrate trădau importanța angajamentului asumat. Cu astfel de lucruri nu aveai voie să dai greș! Lipiseră pe geamurile școlii fâșii de hârtie de împachetat cu chipul Mai Marelui pentru a feri marea operațiune de ochii curioșilor. Bună stratagemă, cine ar cuteza să arunce ocheade iscoditoare cu chipul tartorelui în preajmă? Nimeni nu avea acces pe șantier, desigur, cu câteva excepții. Marele Ștaif, directorul Persoană Importantă, inspectoarea Trage-Sfori și Logo se aflau printre privilegiați. Îndemânaticii meseriași mai aveau o sarcină de îndeplinit, grupurile sanitare ale tuturor învățăceilor fuseseră demult dezafectate. Interdicția folosirii toaletelor de către elevi fusese până de curând regula supremă din întorșo-școală. Conțopel Scrijelescu, hoțul de vacanțe, le numea inutilele, la propunerea lui fuseseră desființate. Deși de domeniul trecutului, povața-avertisment încă răsuna în urechile gimnazierilor:

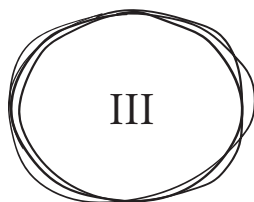
*Când vă pregătiți de școală,
Să porniți cu burta goală!
Ca să nu se-audă cânturi
De sughițuri și de vânturi!*

Singura nevoie acceptată de școală era cea educațională. Până la isprava recentă a lui Logo se considera că menirea școlii era exclusiv de a furniza educație, nu de a pune la dispoziția elevilor încăperi cu apă și săpun, grupuri sanitare și hârtie de „nu vorbim despre”. Ce timpuri mistuitoare!

Rămăseseră puține zile până la deschiderea noului an școlar. Deși organizarea era în toi, o stare neobișnuită de neastâmpăr plutea în aer lăsând impresia unei contaminări în masă cu fătolină și zbenquinol. Pâlcuri de zvonuri alarmante, fondate pe frânturi de convorbiri oficiale auzite pe la colțuri, inundau comunitatea locală. În Alandalia, mai marii nu își comunicau intențiile și planurile, dalienii de rând aflau mai mereu ultimii ce li se pregătea. Organizarea unei bătai între gongi părea să fie evenimentul central, veștile se împrăștia repede. Treaba era sigură. Morocănel Șcrășnescu, de profesie antipilulist, redactor-șef adjunct la cunoscuta revistă „Ștaifeta”, auzise cu propriul organ al auzului discuția despre gongi. Vorba se întinse în tot ținutul, asemenea unui elastic gigantic. Gongari și gongologi de seamă, dar și gongănari aspiranți își anunțaseră printre cunoscuți participarea. La auzul veștii, până și Conspirățul Negaru, portarul școlii butoi își întinse la

distanță antenele pentru a descoperi ce se dorește cu un astfel de spectacol nemaiauzit. Aflase de curând de la un ajutor de meșter al cărui nume nu ne este îngăduit să îl divulgăm, că nu va fi o bătaie între gongi și că va urma un dresaj de gănganii în care cele mai neascultătoare exemplare vor fi bătute în public. Nu o dată sau de două ori, de mai multe ori pe zi. Nu prea avea noimă, dar era o veste importantă! Frânturile de adevăr și sferturile de informații dăduseră naștere –în mințile dalienilor – unui eveniment care, știm bine, nu va avea niciodată loc. Trasul cu urechea avea limitele sale chiar și în cazul ascultătorilor profesioniști pe la colțuri. Așa cum ați intuit, regretabila neînțelegere pornise de la bătaia de gong dorită de Marele Sforar în locul oricărui alt sunet anunțator al pauzei dintre orele de curs. Era de notorietate că Mai Marele avea vorba apăsată, iar dicția sa lăsa uneori de dorit. Confuziile erau posibile, foarte ușor puteai înțelege altceva din ceea ce spunea. Mai era și problema cu cele două consoane buclucașe, pronunța mereu „ș” în loc de „ț” și „ț” în loc de „ș”. Nici măcar cele mai ascuțite urechi, cele cu forma perfectă de pâlnie, nu ofereau garanții în astfel de cazuri. Împricinata confuzie era o mare dezonoare pentru breasla ascultătorilor pe la uși și colțuri! Multă cenușă urma să fie pusă peste capetele răspânditorilor de zvonuri. Așadar nicio bătaie între gănganii de data asta, doar zvonuri fără temei și minciuni *gongonate!*

Timpul se scurse cu repeziciune, asemenea aventurii unei înghețate topite de soarele după-amiezii într-o zi toridă de august. Ce era dincolo de zidurile școlii era un mare mister, accesul publicului nu era nicicând permis. Pregătirile pentru începerea școlii păreau a se apropia de final, toate cele necesare erau în aparență puse la punct. Forfota organizatorică era de nedescris. Școala părea un mușuroi sub asediul limbii unui urs furnicar flămând. Nasuri băgăcioase de adulți inspectau ritualic fiecare ungher, priviri scormonitore de crescuți analizau orice formă de viață îndrăzneală să intre în raza lor vizuală. Cohorte de coate ascuțite încercau să se facă utile și remarcate. Colaborarea tuturor – coști, necoști, preparatori – era exemplară, preocuparea pentru un început memorabil îi anima pe toți. Noua Alandalie era în blocstarturi, pregătită să gonească spre un punct de întâlnire mai bun. Zbaterile temerarilor păreau să dea cele mai dulci roade posibile.

Pe tărâmul de basm al Alandaliei, orice an școlar își avea începutul în curtea școlii, nu în sălile împopoțonate din interior. Adulții de la conducere, amfitrionii momentului, se simțeau fascinați de acel loc și insistau cu tot dinadinsul să creeze an de an mari îmbulzeli organizate și concursuri de indispoziție, plictis și voie rea pentru a marca importantul eveniment. Neînțelesul magnetism al organizatorilor era asemănător ca intensitate cu atracția fluturilor față de sursele de lumină artificială. Adulții organizatori păreau sub influența unei vrăji puternic modificatoare de comportament. Deschiderea semăna cu o coridă fastuoasă fără toreador și taur sau cu un număr select de circ fără saltimbanci, jongleri și dresori, dar cu public numeros. Aveai impresia că un gheizer nevăzut pulverizează din acel loc cunoaștere și că vântul, dascăl de ocazie, o împrăștie generos peste capetele micilor participanți. Lipseau doar incantațiile magice, pentru un efect supranatural deplin. Era de neconceput ca un an școlar să se nască altundeva decât în careul generos care îmbrățișa strâns întreaga adunare. Spiritism educațional în toată regula! În ciuda tuturor prezenților, evenimentul trebuia să fie unul cu dichis și oaspeți. Ritualul de inițiere școlară putea fi unul reușit doar dacă se bucura de prezența politicianilor locului, cunoscuți sub numele de ștaifi, personaje nelipsite în astfel de împrejurări, insistente și băgăcioase, pline

de ele nevoie mare! Așa era de generații, careul școlar era un fel de maternitate pentru puii de an școlar. Pe ei nu îi aducea barza, erau livrați de minister prin intermediul unor vorbitori de la prezidiu. Ca să fim exacti, locul de obârșie al educației anuale era fix lângă catedra amplasată strategic în cel mai vizibil loc posibil. Școala te învăța încă de la început că cei mai importanți stau mereu în față. Liniile albe trasate atent pe întreg caldarâmul îi arătau fiecăruia unde îi este și unde nu îi este locul.

Logo era obișnuit cu starea de harababură, învățase să conviețuiască cu ea. Crease cu ceva vreme în urmă, în vremurile școlii pe dos, o poezie despre întreaga situație. Obișnuia să o trăncănească printre cunoscuți, niciodată însă în public. După victoria decisivă asupra școlii pedeapsă, putea să o recite nestingherit. Spera că de acum înainte mesajul ei nu va mai fi de actualitate; de mult prea multe ori, întorso-școala încuraja „cheat it-ul” în detrimentul cititului și studiatului. Era încrezător că s-a isprăvit „hazul de necaz” din motiv de lipsă a celui din urmă: fără dădănaie, dispărea nevoia de caraghioslâc. Este drept, compoziția suna mai bine de-a șoptitelea, în încăperi fără ecou sau pe holuri în formă de „L”. Lecturarea sau reproducerea ei în spații deschise nu era recomandabilă, cifrograma nu era pentru oricine. Logo adora mesajele codate, lecturatul printre rânduri și enigmistica. Mesajul poeziei era așa

de adânc încât un gând, care din neatenție ar fi căzut în el, ar fi avut nevoie de câteva zile bune pentru a reveni la suprafață. Pe scurt, un fel de situație cu mărgăritare și porci! Recitată în gândul lui Logo, putea fi pusă oricând în rândul capodoperelor.

Alandală, Alandală,
Azi e prima zi de școală,
Și copiii cei curați,
Aranjați și parfumați,
Au format un lanț uman
Semi-crocodilian,
În mod miriapodal
Generând un super val
Anti gravitațional
Cu iz semitropical,
Care se îndreaptă-n goană
Către școala campioană.
Vreți să știți ce-a câștigat?
Și unde s-a remarcat?
Ei, bine, se află-n top
La capitolul noroc,
Și nu s-a schimbat deloc:
N-are scop și stă pe loc!
Așezați lângă părinți
În careul alandala,
Și cuminiți, și necuminiți,

Toți vor să revadă școala.
Au ochii scăpărători,
Le e dor de diriginți,
De săli și învățători,
De deschizători de minți!
Freamăte și ghidușii,
Ca de început de an
Chicote și bucurii
Puse în șir indian,
Toate sunt ținute-n loc
De deschiderea anostă,
Chițăit de mormoloc,
Școala gratuită costă!
Și deodată, ambuscadă!
Mai mulți ca acarienii,
Ochii nici nu pot să creadă,
Au sosit politicienii.
Ce intrare triumfală
Cu reflexii de iridiu,
Cei mai importanți din școală
Rostitorii din prezidiu!
Cu vorbirea adormită,
Plictisiți de nedescris,
Se porniră să promită
Că vor face școala vis!
Ca în lumea animală,
Unde toți vânează prada,

Când e prima zi de școală,
Importantă-i mascarada!
Totul este alandala,
Nu copiii-s importanți,
Importantă-i ploconeala,
Față de reprezentanți.
Dragi adulți cu chef de vorbă,
Ne rețineți din citit!
Școala-i despre învățatură,
Nu e loc de folosit
De adulții băgăreți
Pentru voturi sau adepți,
Pentru poze pe pereți,
Este loc de înțelepți!
Nu-i loc de băgat în față,
Nu-i despre vorbe tălâmbе,
Nu-i o cale scurtă-n viață,
Nu-i despre modele strâmbе!
E despre lecții de viață,
Despre merite și trudă,
Școala e o fortăreață,
Nu va fi nicicând feudă!
Scoateți ochii din discursuri
Și priviți către cei mici,
Să ne apucăm de cursuri!
Le cam sunteți inamici.
Nu ținutul în picioare,

Îi va face remarcați,
Haideți, doamna directoare!
Scopul e să educați.
Tot ce zboară se mănâncă?
Nu mai mult de un trimestru.
Scrisul a început pe stâncă,
Cu module sau semestru?
Alandala, zăpăceala,
Amețeala, oboseala,
Tuturor le place școala
Și displace trândăveala!